

18. 12. 2018

Sporočilo za javnost

Je zabava z ognjemeti lahko opravičilo za onesnaženje zraka?

Ljubljana, 18. 12. 2018. Ognjemeti izgledajo svojstveno in pričarajo posebno razpoloženje, vendar sproščajo snovi, ki zastrupljajo ozračje. Ognjemeti, petarde in iskrice povzročajo veliko in negospodarno onesnaženost ozračja z delci ter predstavljajo tveganje za zdravje. Vabimo vas, da se ob novoletnih praznovanjih odpoveste ognjemetom in drugi pirotehnik. S tako odločitvijo lahko hitro, brezplačno in učinkovito pripomorete k večji kakovosti zraka.

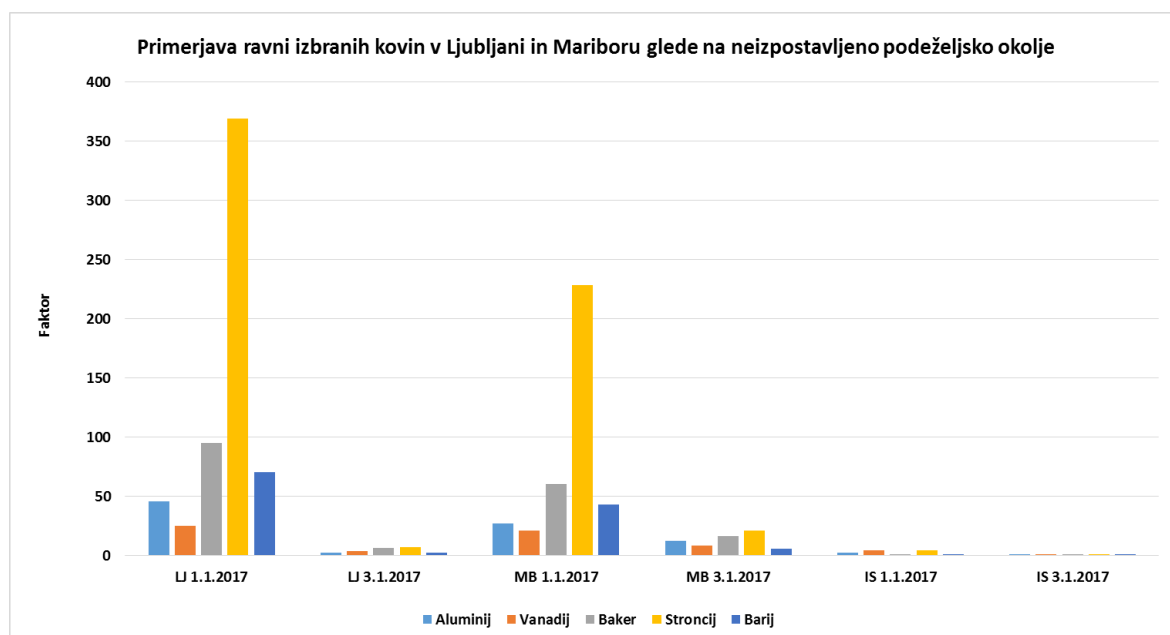
Če ni padavin, lahko ti delci lebdijo v zraku več kot teden dni. Tudi ko se že posedejo, se ob suhem vremenu ponovno vrnejo v ozračje zaradi cestnega prometa ali vetra. Ko delce padavine sperejo iz ozračja in tal, onesnažijo površinske vode in podtalnico (problematični so zlasti perklorati, ki so endokrini motilci hormonov).

Meritve kakovosti zraka kažejo, da koncentracije delcev v ozračju na prehodu v novo leto presežejo dovoljeno dnevno mejo onesnaženosti za delce z velikostmi pod 10 mikrometrov PM_{10} , ki jo določa zakonodaja ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Merilne postaje niso postavljene v bližini prireditvenih prostorov v mestih, kar pomeni, da so koncentracije onesnaževal na lokacijah prireditev veliko večje. Onesnaženju zraka so zelo izpostavljeni tisti, ki se zadržujejo v bližini ognjemetov, ki jih pripravijo posamezniki. V teh primerih je namreč onesnaženje zelo blizu tlòm.

1

Delci, ki so posledica ognjemetov, so manjši od 1 mikrona, zato lahko prodrejo globoko v pljuča in telo. Vsebujejo lahko kalij (K), stroncij (Sr), vanadij (V), titan (Ti), barij (Ba), baker (Cu), svinec (Pb), magnezij (Mg), aluminij (Al), antimon (Sb), žveplo (S), molibden (Mo), mangan (Mn), fosfor (P), cink (Zn), saje ...

Izpostavljenost onesnaževalom, ki jih povzročajo ognjemeti, lahko sproži težji astmatični napad, ki lahko pri občutljivejših skupinah bolnikov (npr. pri otrocih) povzroči tudi smrt. Drobni delci, ki vsebujejo kovine, povzročajo vnetje dihalnih poti in pljuč tudi pri sicer zdravih ljudeh.

[Pirotehnika zastruplja ozračje](#)